

Sygnatura akt VIII C 418/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2022 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Tomasz Kalsztein

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Piasek

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2022 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko P. P.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz pozwanego P. P. kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w postaci wynagrodzenia pełnomocnika;
3. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 638,82 zł (sześćset trzydzieści osiem złotych osiemdziesiąt dwa grosze) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt VIII C 418/21

UZASADNIENIE

W dniu 23 listopada 2020 roku powód (...) Sp. z o.o. w W., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko pozwanemu P. P. powództwo o zapłatę kwoty 7.400 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym, tj. od dnia 30 lipca 2020 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 2 czerwca 2017 roku pozwany zawarł z (...) Sp. z o.o. umowę dla nr konta klienta (...). Usługodawca wykonał zobowiązanie z umowy abonenckiej, natomiast pozwany nie wywiązał się z obowiązku zapłaty wynikającego z wystawionych faktur i not odsetkowych. Poza tą kwotą na dochodzone roszczenie składają się skapitalizowane odsetki w wysokości 57,92 zł. Powód dodał, że wierzytelność względem pozwanego nabył na mocy umowy cesji z dnia 12 czerwca 2019 roku.

(pozew k. 6-10)

W dniu 4 stycznia 2021 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

(nakaz zapłaty k 65)

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany wniósł sprzeciw. Pozwany wskazał, że nie zawierał umowy z powodem ani z pierwotnym wierzycielem. Następnie wskazał, że dokonał zakupu telefonu aby mieć zabezpieczenie finansowe w okresie choroby i złego stanu nogi. Powołał się na swój zły stan zdrowia i chorobę psychiczną, podkreślił nadto, że żyje w niedostatku i złych warunkach mieszkaniowych.

(sprzeciw k. 70-70v.)

W uzupełnieniu sprzeciwu pełnomocnik z urzędu ustanowiony w sprawie dla pozwanego, wniósł o oddalenie powództwa w całości, nadto wniósł o nieobciążanie pozwanego kosztami procesu oraz przyznanie kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnikowi pozwanego, oświadczając, że koszty te nie zostały zapłacone w całości ani w części.

Pełnomocnik wskazał, że powód nie udowodnił roszczenia co do zasady jak i wysokości, nie załączył bowiem wszystkich faktur, które wskazuje jako podstawę swojego roszczenia, nie wskazał czego dotyczy nota księgowa na kwotę 5.658 zł, nie wskazał w jaki sposób i za jaki okres dokonał kapitalizacji odsetek, nie przedłożył wezwań do zapłaty i rozliczeń konta, a także dowodu doręczenia zawiadomienia o cesji wierzytelności. Pełnomocnik pozwanego zaznaczył, że pozwany jest chory psychicznie i ma z tego tytułu orzeczony znaczny stopień niepełnosprawności, co daje podstawę do przypuszczenia, że w chwili zaciągnięcia zobowiązania będącego przedmiotem roszczeń w niniejszym postępowaniu pozwany znajdował się w stanie wyłączającym świadome podjęcie decyzji i wyrażenie woli, co oznacza, że umowa zawarta z pierwotnym wierzycielem jest nieważna.

(uzupełnienie sprzeciwu k. 110-112)

Replikując na sprzeciw, powód podtrzymał żądanie pozwu. Wskazał, że nota obciążeniowa na kwotę 5.658 zł została wystawiona przez pierwotnego wierzyciela z tytułu kary umownej za przedterminowe rozwiązanie umowy. Nadto wskazał, że pozwany nie wykazał istnienia przesłanek pozwalających uznać, że w dniu zawierania umowy z pierwotnym wierzycielem pozwany znajdował się w stanie wyłączającym możliwość świadomego lub swobodnego podjęcia decyzji i wyrażenia woli.

(pismo procesowe k. 118-120)

Do końca postępowania pełnomocnik powoda podtrzymał swoje stanowisko w sprawie. Na rozprawie w dniu 15 marca 2022 roku pełnomocnik pozwanego wniósł o uznanie umowy za nieważną, z uwagi na zły stan zdrowia psychicznego pozwanego.

(protokół rozprawy k. 169)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany P. P. w dniu 2 czerwca 2017 roku zawarł z pierwotnym wierzycielem (...) Sp. z o.o. w W. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych w sieci (...) dotyczących nr tel. (...) i jednocześnie dokonał ratalnego zakupu dwóch telefonów komórkowych Samsung G. (...) oraz Samsung G. (...). Umowa została zawarta na czas oznaczony - 24 miesiące, w którym to czasie pozwany zobowiązał się w odniesieniu do nr (...) do uiszczania miesięcznych rat w wysokości po 65,03 zł przez okres 12 miesięcy, a następnie po 121,94 zł, zastrzeżono ponadto karę umowną w kwocie 2.400 zł. W odniesieniu zaś do nr (...) pozwany zobowiązał się do uiszczania miesięcznych rat w wysokości po 48,77 zł przez okres 12 miesięcy, a następnie po 89,41 zł, zastrzeżono ponadto karę umowną w kwocie 1.680 zł. Dodatkowo pozwany zobowiązany był do uiszczania miesięcznych rat za zakupiony sprzęt: z tytułu zakupu telefonu Samsung G. (...) do uiszczenia 37 rat, pierwsza w kwocie 399 zł, następne w kwocie po 99 zł, zaś z tytułu zakupu telefonu Samsung G. (...) do uiszczenia 37 rat, pierwsza w kwocie 149 zł, następne w kwocie po 46 zł. Jeżeli abonent nie dotrzymywał zobowiązania, pierwotny wierzyciel był uprawniony do jej rozwiązania. Rozwiązanie umowy przed upływem czasu w jej treści oznaczonego z powodu niedotrzymania przez abonenta zobowiązania, stanowiło podstawę do żądania od abonenta zapłaty kary umownej.

(umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych k. 11-12, k. 13v.-15v., faktury z załącznikami k.12v.-13, k. 16-17)

W dniu 12 czerwca 2019 roku (...) Sp. z o.o. w W. zawarł z powodem umowę o przelew wierzytelności m.in. wobec dłużnika P. P.. W załączniku nr 1 do umowy sprzedaży wierzytelności zadłużenie pozwanego zostało oznaczone na kwotę 624 zł.

(umowa przelewu wierzytelności z załącznikami k. 40-49v.)

W dniu 11 lipca 2019 roku powód sporządził pismo, w treści którego poinformował pozwanego o cesji wierzytelności i wezwał do zapłaty kwoty 15.437,87 zł w terminie do dnia 18 lipca 2019 roku.

(pismo k. 57)

Z punktu widzenia psychiatrii pozwany choruje na ciężką psychozę- schizofrenię paranoidalną, której przebieg jest u pozwanego niekorzystny z uwagi na odmowę przyjmowania leków i brak regularnego leczenia. W obrazie klinicznym pozwanego występowały omamy i/lub pseudohalucynacje słuchowe, słowne oraz urojenia o bogatej i różnorodnej treści. Sposób funkcjonowania pozwanego (odmowa leczenia z absurdalnych psychotycznych powodów, hazard, zaciąganie pożyczek, trwonienie pieniędzy, zawieranie umów ubezpieczenia, kupowanie telefonów i usług telefonicznych z których w sensie praktycznym nie korzysta) stanowi przejaw autyzmu w tym jego szczególnego przejawu- dereizmu. Sama motywacja pozwanego, absurdalna i dereistyczna wskazuje na niezdolność pozwanego do racjonalnego myślenia i jednocześnie wskazuje na paralogię tego myślenia, co wyłącza całkowicie zdolność do w pełni świadomego i swobodnego podejmowania decyzji i wyrażania woli.

W okresie podpisywania umowy z dnia 2 czerwca 2017 roku choroba psychiczna, na którą cierpi P. P. wyłączała w u niego zdolność do świadomego powzięcia decyzji i wyrażenia woli.

(opinia biegłego z zakresu psychiatrii k. 152)

Pozwany do dnia wyrokowania nie uregulował wskazanego zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem.

(okoliczność bezsporna)

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w sprawie dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony postępowania.

Podstawę ustaleń faktycznych stanowiła również opinia sądowo-psychiatryczna wydana przez biegłego psychiatrę A. Z.. Wydając opinię biegły oparł się na dokumentacji medycznej pozwanego, której zawartość oraz wyniki uwzględnił podczas opracowywania wniosków końcowych. Oceniając pisemną opinię, Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zawartych w jej treści wniosków, opinia ta była bowiem rzetelna, jasna oraz logiczna. Opinia biegłego odzwierciedlała staranność i wnikliwość w badaniu zleconego zagadnienia, wyjaśnia wszystkie istotne okoliczności, podaje przyczyny, które doprowadziły do przyjętej konkluzji, a równocześnie jest poparta głęboką wiedzą i wieloletnim doświadczeniem zawodowym biegłego. Jednocześnie opinii tej nie podważają pozostałe dowody, nie była ona również kwestionowana przez strony procesu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W sprawie znajdują zastosowanie postanowienia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartych przez pozwanego z pierwotnym wierzycielem oraz przepisy Kodeksu cywilnego.

W ocenie Sądu powód wykazał, że pierwotny wierzyciel i pozwany zawarli w dniu 2 czerwca 2017 r. umowę o usługi telekomunikacyjne, nadto strona pozwana ostatecznie powyższego faktu nie negowała. Tym niemniej Sąd, dzieląc

opinię biegłego sądowego uznał, że chwili zawierania umowy z pierwotnym wierzycielem P. P. znajdował się w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli.

Zgodnie z treścią art. 82 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby nawet przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych.

Należy pamiętać, że złożenie oświadczenia woli w stanie określonym

w art. 82 powoduje jego nieważność bez potrzeby wykazywania jakichkolwiek dalszych okoliczności. W szczególności bez znaczenia jest, czy druga strona czynności prawnej miała świadomość wyżej wymienionego stanu. Porządek prawny chroni osobę składającą oświadczenie woli w stanie wyłączającym świadomość lub swobodę. Ochrona dobrej wiary jej kontrahenta w ogóle nie wchodzi w rachubę. Czynność prawna jest zatem bezwzględnie nieważna.

Sąd uznał, że strona pozwana wykazała w przedmiotowej sprawie, że w czasie składania oświadczenia w ramach przedmiotowej umowy pozwany znajdował się w stanie określonym w art. 82 k.c.. Okoliczność ta wynika jednoznacznie ze sporządzonej dla celów niniejszego postępowania opinii biegłego specjalisty z zakresu psychiatrii, którą Sąd uznał za w pełni wiarygodną. W swojej opinii biegły z całym przekonaniem stwierdził, że pozwany nie mógł zawrzeć skutecznie umowy z powodem, gdyż choroba psychiczna- schizofrenia paranoidalna, z przebiegiem takim jak u pozwanego wyklucza całkowicie zdolność do racjonalnego myślenia, a co za tym idzie wyłącza w pełni możliwość świadomego i swobodnego podejmowania decyzji i wyrażania woli. Pozwany miał i nadal ma zakłóconą sprawność psychiczną.

Powyższe pozwoliło Sądowi ustalić, że przedmiotowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dnia 2 czerwca 2017 roku jest dotknięta nieważnością w rozumieniu art. 82 k.c.

Wadliwość czynności prawnej powoduje, że zobowiązanie pozwanego do uiszczania comiesięcznych kwot wskazanych w umowie, zapłaty odsetek oraz opłat nie powstało. Z tych też przyczyn rozważania dotyczące pozostałych zarzutów, nie mają już istotnego znaczenia, a powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., regulującego zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Strona pozwana wygrała proces w całości, a zatem należy się jej od powoda zwrot kosztów procesu w łącznej kwocie 1.800 zł, na które składa się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w stawce minimalnej – 1.800 zł (§ 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

W zakresie nieuiszczonych kosztów sądowych wyrażających się w wynagrodzeniu biegłego psychiatry orzeczono, odpowiednio do treści art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1025 z późn. zm.), nakazując pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 638,82 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, na które złożyło się wynagrodzenie biegłego psychiatry.